

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
Факультет іноземної філології
Кафедра прикладної лінгвістики**

**СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни**

ЕТИКА ПЕРЕКЛАДУ

підготовки спеціальності освітньо-професійної програми	бакалавра 035 Філологія Прикладна лінгвістика. Переклад та комп'ютерна лінгвістика. Англійська мова та література. Переклад. Німецька мова та література. Переклад. Французька мова та література. Переклад.
Форма навчання	Денна, заочна
Курс	2-й
Семестр	III

Силабус навчальної дисципліни «ЕТИКА ПЕРЕКЛАДУ» підготовки бакалавра, галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035 Філологія, за освітньо-професійними програмами Прикладна лінгвістика. Переклад та комп'ютерна лінгвістика. Англійська мова та література. Переклад. Німецька мова та література. Переклад. Французька мова та література. Переклад.

Розробник: д.ф.н., проф. С. В. Засєкін.

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри прикладної лінгвістики

протокол № 2 від 23.09.2020 р.

Завідувач кафедри: д. ф. н., проф. І. П. Біскуп

© Засєкін С. В., 2020 р.

I. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 (денна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Прикладна лінгвістика. Переклад та комп'ютерна лінгвістика. Англійська мова та література. Переклад. Німецька мова та література. Переклад. Французька мова та література. Переклад. Бакалавр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 120 год. / 4 кредити		Рік навчання 2
ІНДЗ – не передбачено		Семестр 3
		Лекції 36 год.
		Практичні 18 год.
		Самостійна робота 58 год.
		Консультації 8 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		англійська

Таблиця 1а (заочна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Прикладна лінгвістика. Переклад та комп'ютерна лінгвістика. Англійська мова та література. Переклад. Німецька мова та література. Переклад. Французька мова та література. Переклад. Бакалавр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 120 год. / 4 кредити		Рік навчання 2
ІНДЗ – не передбачено		Семестр 3
		Лекції 10 год.
		Практичні 4 год.
		Самостійна робота 90 год.
		Консультації 16 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		англійська

II. Інформація про викладачів

Таблиця 2

Прізвище, ім'я та по батькові	Засекін Сергій Васильович
Науковий ступінь	доктор філологічних наук
Вчене звання	професор
Посада	професор кафедри прикладної лінгвістики
Контактна інформація	тел.: 050 876 02 65
	email: sergiozasyekin@vnu.edu.ua
Дні занять	http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi Очні консультації: в день проведення лекцій / семінарських занять (за попередньою домовленістю). Усі запитання можна надсилати на електронну скриньку, зазначену в силабусі.

III. Опис дисципліни

1. *Анотація курсу.* Навчальна дисципліна «Етика перекладу» є однією із складових частин вибіркового блоку дисциплін освітньо-професійної програми підготовки бакалавра за освітньо-професійними програмами «Прикладна лінгвістика. Переклад та комп'ютерна лінгвістика», «Англійська мова та література. Переклад», «Німецька мова та література. Переклад», «Французька мова та література. Переклад». Переклад – один із найважливіших шляхів взаємодії національних культур, дієвий спосіб міжкультурної комунікації на основі літературної спадщини. Навчальна дисципліна дає можливість здобувачам ознайомитися з провідними підходами до усного та письмового перекладу, етичних кодексів перекладачів, машинного та автоматизованого перекладу текстів різних функціональних стилів, включаючи художній, отримати теоретичні та практичні знання щодо етичних орієнтирів у поведінці перекладача.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є етичні принципи діяльності усних та письмових перекладачів.

2. *Пререквізити.* Вивчення дисципліни «Етика перекладу» ґрунтується на знаннях англійської мови (граматики, лексики), теорії та методики перекладу, набутих студентами протягом попереднього року навчання. До *постреквізитів* належать дисципліни навчального плану, спрямовані на підготовку фахівця з перекладу, а саме: машинний переклад, теоретичний курс англійської мови, послідовний і синхронний переклад тощо.

3. *Мета і завдання навчальної дисципліни.* Метою викладання навчальної дисципліни «Етика перекладу» є ознайомити здобувачів з основними принципами етичної поведінки усного й письмового перекладача.

Основними завданнями дисципліни є:

- усвідомити провідні етичні принципи діяльності перекладача та доброчесності професії перекладача;
- визначити способи виявлення недоброчесного перекладу; плагіаризму під час

- відтворення джерельного тексту в перекладі;
- визначати оптимальний спосіб перекладу зі збереженням точності на рівні значення (змісту), форми, термінологічної узгодженості; об'єктивності та конфіденційності;
  - розуміти контексти застосування в цільовому тексті одомашнення (domesticating) чи очуження (foreignizing) - на основі функціонального стилю й доміантної інформації джерельного тексту;
  - закласти початкові вміння аналізу усного та письмового перекладу.

4. *Результати навчання (компетентності)*. Опанувавши курс «Етика перекладу», студенти володітимуть такими компетентностями:

1. Інтегральною компетентністю (здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики та перекладу) у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки, і характеризується комплексністю та невизначеністю умов) **(ІК)**.

2. Загальними компетентностями:

- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово **(ЗК 3)**;
- здатність бути критичним і самокритичним **(ЗК 4)**;
- здатність учитися впродовж життя й оволодівати сучасними знаннями **(ЗК 5)**;
- здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел **(ЗК 6)**;
- уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми **(ЗК 7)**;
- здатність працювати в команді та автономно **(ЗК 8)**;
- здатність спілкуватися іноземною мовою **(ЗК 9)**;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу **(ЗК10)**;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях **(ЗК 11)**;

3. Фаховими компетентностями:

- усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ **(ФК 1)**;
- здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні **(ФК 2)**;
- здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов **(ФК 3)**;
- здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати англійську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному) для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя **(ФК 6)**;
- здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту **(ФК 7)**;
- здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань **(ФК 8)**;

- усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та англійською мовами (**ФК 9**);
- здатність здійснювати лінгвістичний і спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів та жанрів (**ФК 10**);
- здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення (**ФК 11**).

Прогнозовані результати навчання:

- вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації (**ПРН 1**);
- ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати (**ПРН 2**);
- організовувати процес свого навчання й самоосвіти (**ПРН 3**);
- співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо (**ПРН 5**);
- використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності (**ПРН 6**);
- розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів (**ПРН 7**);
- знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови і літератури, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання в професійній діяльності (**ПРН 8**);
- знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності (**ПРН 10**);
- знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами (**ПРН 11**);
- аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють (**ПРН 12**);
- аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації) (**ПРН 13**);
- використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя (**ПРН 14**);
- здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів (**ПРН 15**);
- збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення та використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання (**ПРН 17**).

5. Структура навчальної дисципліни.

Таблиця 3.1 (III семестр, денна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Ethics in Translation						
Тема 1. General Issues of Translation Ethics.	10	2	1	6	1	ДС+ДБ (4 бали)
Тема 2. Translation Ethics Criteria: Accuracy, Impartiality, Confidentiality.	8	2	2	4		ДС+ДБ (4 балів)
Тема 3. Accuracy: Meaning, Style, Terminological Consistency.	13	4	2	6	1	ДС+ДБ+ РМГ (4 балів)
Тема 4. Tradition of Sameness and Difference.	11	4	2	4	1	ДС+ДБ (4 балів)
Тема 5. Translation Ethics and Ideology.	12	4	1	6	1	ДС+ДБ (4 балів)
Тема 6. Ethics of Retranslation. Translation from Third Languages.	10	4	2	4		ДС+ДБ (4 балів)
Разом за модулем 1	60	20	10	30	4	24 балів
Змістовий модуль 2. Translator and Interpreter's Ethics						
Тема 7. Ethics of AI, Neural Machine Translation (NMT) and Computer-Aided Translation (CAT).	13	4	2	4	1	ДС+Т+ ДБ+ РМГ (3 балів)
Тема 8. Ethics of Conference Interpreting	10	2	1	6	1	ДС+ДБ+ 3 балів
Тема 9. Codes of Ethics for Interpreters and Translators	13	4	2	6	1	ДС+ДБ+ РМГ 3 балів
Тема 10. Ethics of Translating Sacred Texts.	8	2	1	4	1	ДС+ДБ+ РМГ 3 балів
Тема 11. Ethics in Child Language Translation.	8	2	1	4	1	ДС+ДБ+ РМГ 3 балів
Тема 12. Literary Translation Ethics.	8	2	1	4	1	ДС+ДБ+ 3 балів
Разом за модулем 2	60	16	8	28	4	18
Види підсумкових робіт						Бал

Модульна контрольна робота 1						20
Модульна контрольна робота 2						40
Всього годин / Балів	120	36	18	58	8	100 балів

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота.

Таблиця 3.2 (III семестр, заочна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Ethics in Translation						
Тема 1. General Issues of Translation Ethics.	10	1		8	1	ДС+ДБ (4 бали)
Тема 2. Translation Ethics Criteria: Accuracy, Impartiality, Confidentiality.	11,5	1	0,5	8	2	ДС+ДБ (4 балів)
Тема 3. Accuracy: Meaning, Style, Terminological Consistency.	11,5	1	0,5	8	2	ДС+ДБ+ РМГ (4 балів)
Тема 4. Tradition of Sameness and Difference.	10	1		8	1	ДС+ДБ (4 балів)
Тема 5. Translation Ethics and Ideology.	8,5	1	0,5	6	1	ДС+ДБ (3 балів)
Тема 6. Ethics of Retranslation. Translation from Third Languages.	10,5	1	0,5	8	1	ДС+ДБ (3 балів)
Разом за модулем 1	62	6	2	46	8	22 балів
Змістовий модуль 2. Translator and Interpreter's Ethics						
Тема 7. Ethics of AI, Neural Machine Translation (NMT) and Computer-Aided Translation (CAT).	10,5	1	0,5	8	1	ДС+Т+ ДБ+ РМГ (3 балів)
Тема 8. Ethics of Conference Interpreting	9,5	0,5		8	1	ДС+ДБ+ 3 балів
Тема 9. Codes of Ethics for Interpreters and Translators	9	0,5	0,5	6	2	ДС+ДБ+ РМГ 3 балів
Тема 10. Ethics of Translating Sacred Texts.	10	0,5	0,5	8	1	ДС+ДБ+ РМГ 3 балів
Тема 11. Ethics in Child Language Translation.	10,5	0,5		8	2	ДС+ДБ+ РМГ

						3 балів
Тема 12. Literary Translation Ethics.	8,5	1	0,5	6	1	ДС+ДБ+ 3 балів
Разом за модулем 2	58	4	2	44	8	18
Види підсумкових робіт						Бал
Модульна контрольна робота 1						20
Модульна контрольна робота 2						40
Всього годин / Балів	120	10	4	90	16	100 балів

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

- Machine translation agency and ethics of using neural and AI-based MT.
- Feminist translation ethics.
- Ethics of activist translation & interpreting.
- Artificial Intelligence and cyber-ethics.
- Research ethics in translation.
- Ethics of volunteering in translation & interpreting.
- Ethics of translation and racism.

IV. Політика оцінювання

Розподіл балів та критерії оцінювання

Під час вивчення курсу «Етика перекладу» студент виконує такі види робіт: вивчення теоретичного й практичного матеріалу (на практичних заняттях та самостійно), написання тестів, оцінка відповідей на етичні питання під час аналізу перекладацьких подій та ситуацій. Повноцінне засвоєння курсу передбачає відвідування лекцій, індивідуальне опрацювання літературних джерел відповідно до тематики практичних занять; підготовку презентацій, оцінка перекладних версій на основі дотримання принципів етики. За умови участі студентів у навчанні з елементами **дуальної освіти** передбачено можливість самостійного опрацювання студентами матеріалів навчальних занять протягом одного дня на тиждень та зарахування їхніх результатів до загальної кількості балів поточного контролю.

Несвоєчасне виконання завдання.

Студент, що з певних причин не відвідує лекції, зобов'язаний аргументувати свою відсутність і представити конспект пропущеного заняття. Якщо студент відсутній на практичному занятті, то, залежно від виду діяльності, передбаченого навчальною програмою, студент проходить усне опитування на пропущену тематику або демонструє навички роботи, що їх передбачено відповідним видом діяльності. Відсутність студента на тестових видах роботи оцінюється в «0» балів. Повторне написання тестів можливе лише за наявності офіційного документу, який підтверджує вагому причину відсутності студента.

Студентам можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Процес зарахування врегульований **Положенням про визначення результатів навчання, отриманих у формальній неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки.**

За умови участі студентів у навчанні з елементами **дуальної освіти** передбачено можливість самостійного опрацювання студентами матеріалів навчальних занять протягом одного дня на тиждень та зарахування їхніх результатів до загальної кількості балів поточного контролю.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Студенти мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури проведення чи оцінювання контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із заздалегідь визначеними процедурами у ЗВО.

Дотримання правил навчальної етики та академічної доброчесності:

Дотримання академічної доброчесності, згідно Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки, здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Основні види відповідальності здобувачів освіти за порушення академічної доброчесності (ч. 6 статті 42 Закону України «Про освіту») :

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;

- відрахування з університету (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту);
- позбавлення академічної стипендії;
- позбавлення наданих університетом пільг з оплати навчання.

V. Підсумковий контроль

Усі види навчальної діяльності студента оцінюються певною кількістю балів. Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку.

Сумарна кількість балів, що її студент отримує під час засвоєння курсу, визначає його підсумкову оцінку, яка відповідає: зараховано / не зараховано (з можливістю повторного складання). Дисципліна складається з двох змістових модулів. Підсумкову оцінку за 100-бальною шкалою утворює сумарна кількість балів за:

1. поточне оцінювання змістового модуля (максимум 40 балів);
2. модульна контрольна робота 1 (максимум 20 балів);
3. модульна контрольна робота 2 (максимум 40 балів).

Викладач залишає за собою право заохотити студентів додатковими балами (до 5 балів) за участь у різних видах наукової та навчальної діяльності, що передбачає використання професійних навичок, дотичних до курсу (участь у діяльності проблемної групи з перекладу, публікація статей і тез доповідей, виступи на конференціях тощо).

Підсумкову семестрову оцінку буде виставлено за результатами поточного і модульного контролю, якщо студент успішно виконав усі завдання, що їх передбачено силабусом і набрав не менше, ніж 60 балів.

Докладніше про поточне та підсумкове оцінювання - за покликанням.
https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_potochne_pidsumkove_otsiniuvannia_znan.pdf

VI. Шкала оцінювання

Таблиця 4

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
90 – 100	Відмінно Дуже добре Добре	Зараховано
82 – 89		
75 – 81		

67 –74	Задовільно Достатньо	
60 – 66		
1 – 59	Незадовільно	Не зараховано

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна література

1. Taivalkoski-Shilov, K. Ethical Issues Regarding Machine(-Assisted) Translation of Literary Texts. *Perspectives: Studies in Translation Theory and Practice* . 2019. Vol. 27, No. 5. P. 689–703.
2. Taraban, R. Limits of Neural Computation in Humans and Machines. *Science and Engineering Ethics*. 2020. Vol. 26. P. 2547–2553. <https://doi.org/10.1007/s11948-020-00249-7>
3. The Routledge Handbook of Translation and Ethics / edited by Kaisa Koskinen and Nike K. Pokorn. London ; New York : Routledge, 2020. 494 p.
4. Zasiakin, S., Vakuliuk, S. Ethical Issues of Neural Machine Translation. *Psycholinguistics in a Modern World*, 2020. Vol. 15. P. 81-83.
5. Wyke, B. van. Ethics and Translation. / Handbook of Translation Studies Online. 2011. Retrieved from: <https://benjamins.com/online/hts/articles/eth1>
6. Canfora, C. Risks in neural machine translation. *Translation Spaces*. 2019. Vol. 9, No. 1, P. 58-77
7. Chesterman, A. Post errorem. *Perspectives*. 2018. P. 1-11.
8. Donovan, C. Ethics in the Teaching of Conference Interpreting. *The Interpreter and Translator Trainer*, 2011. Vol. 5(1). P. 109-128. <https://doi.org/10.1080/13556509.2011.10798814>
9. Drugan, J. & Megone, C. Bringing Ethics into Translator Training, *The Interpreter and Translator Trainer*. 2011. Vol. 5(1), 183-211. <https://doi.org/10.1080/13556509.2011.10798817>
10. Floros, G. ‘Ethics-less’ Theories and ‘Ethical’ Practices. *The Interpreter and Translator Trainer*, 2011. Vol. 5(1). P. 65-92. <https://doi.org/10.1080/13556509.2011.10798812>
11. Nation, Language, and the Ethics of Translation / Edited by S. Bermann, M. Wood. London : Princeton University, 2005. 289 p.

Додаткова література

1. Kenny, D. Machine Translation. *The Routledge Handbook of Translation and Philosophy*/ edited by Piers Rawling, and Philip Wilson, London: Routledge, 2019. P. 428–445.
2. Taraban, R., Marcy, W. M., LaCour, M. S., Koduru, L., Prasad H. C., S., Zasiakin, S. Using the Web to Develop Global Ethical Engineering Students. *Advances in Engineering Education*. 2020. Vol. 8, No. 3. P. 1-25.
3. Vermeer, H. Skopos and Commission in Translational Action. / L. Venuti (Ed.), *The Translation Studies Reader*. London & New York: Routledge, 2004. P. 227-238.
4. Google. Google Privacy & Terms – Terms of Service. 2017. Retrieved from: <https://policies.google.com/terms?hl=en&gl=ZZ#toc-content>.

5. Khoong, E., Steinbrook E., Brown, C., Fernandez, A. Assessing the Use of Google Translate for Spanish and Chinese Translations of Emergency Department Discharge Instructions.” *JAMA Internal Medicine* 1. 2019. Vol. 79, No. 4. P. 580–82. Retrieved from: <https://jamanetwork.com/journals/jamainternalmedicine/article-abstract/2725080>.
6. Koehn, P., and Knowles, R. Six Challenges for Neural Machine Translation.” *Proceedings of the 1st Workshop on Neural Machine Translation*, Vancouver, BC, Canada, 2017. P. 28–39. Retrieved from: <http://arxiv.org/abs/1706.03872>.
7. Krüger, R. Augmented Translation – eine Bestandsaufnahme des rechnergestützten Fachübersetzungsprozesses [Augmented Translation – A Survey of Computer-aided Technical Translation Processes].” *Trans-kom* 2019. Vol.12 (1): 142-81.
8. Moorkens, Joss. Human Factors in Neural Machine Translation.” *Paper presented at Université Paris Diderot*, 15 March 2019. Retrieved from: <https://www.ea-anglais.univ-paris8.fr/IMG/pdf/paris-2019-moorkens.pdf>.
9. Nitzke, J., Silvia Hansen-Schirra, S., Canfora, C. Risk management and post-editing competence.” *Jostrans – The Journal of Specialised Translation*. 2019. Vol. 31. P. 239–59. Retrieved from: http://www.jostrans.org/issue31/art_nitzke.pdf.
10. Proz.com. Is Translation a Field I Can Work in Despite the Rise of MT?” *Proz.com Translation Industry Discussion Forums*. 2018. Retrieved from: https://www.proz.com/forum/machine_translation_mt/323333-is_translation_a_field_i_can_work_in_despite_the_rise_of_mt.html.
11. Proz.com. Anyone Want to Go on STRIKE?” *Proz.com Translation Industry Discussion Forums*. 2019. Retrieved from: https://www.proz.com/forum/business_issues/337346-anyone_want_to_go_on_strike-page2.html.
12. Slator. Translate.com Exposes Highly Sensitive Information in Massive Privacy Breach.” *2017. Slator.com Blog*. Retrieved from: <https://slator.com/technology/translate-com-exposes-highly-sensitive-information-massive-privacy-breach/>.
13. Systran. Is Your Team Violating Data Compliance Laws with Online Translation Tools?” *Systran Blog*. 2016. Retrieved from: <https://blog.systransoft.com/is-your-team-violating-data-compliance-laws-with-online-translation-tools/>.
14. Allianz. Allianz Risk Barometer. Top Business Risks for 2019. *Allianz Reports*. 2019. Retrieved from: <https://www.agcs.allianz.com/content/dam/onemarketing/agcs/agcs/reports/Allianz-Risk-Barometer-2019.pdf>
15. Castilho, S., Moorkens, J., Gaspari, F., Calixto, I., Tinsley, J., Way, A. Is Neural Machine Translation the New State of the Art? *The Prague Bulletin of Mathematical Linguistics* 108: 109–120. Retrieved from: <https://www.degruyter.com/downloadpdf/j/pralin.2017.108.issue-1/pralin-2017-0013/pralin-2017-0013.pdf>.
16. DeepL Pro. n.d. Allgemeine Geschäftsbedingungen [Terms of Service]. Retrieved from: <https://www.deepl.com/pro-license.html#pro>.
17. DePalma, D. Free Machine Translation Can Leak Data. *tcworld e-*

magazine. July 2014. Retrieved from: <http://www.tcworld.info/e-magazine/translation-and-localization/article/free-machine-translation-can-leak-data/>.

18. Downie, J., Dickson, A. Unsound Evaluations of Medical Machine Translation Risk Patient Health and Confidentiality. *JAMA Internal Medicine*. 2019. Vol. 79 (7). P. 1001. Retrieved from:

<https://jamanetwork.com/journals/jamainternalmedicine/article-abstract/2737506>.

19. European Commission. Ethics Guidelines for Trustworthy AI. *High-Level Expert Group on Artificial Intelligence*. 2019. <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/ethics-guidelines-trustworthy-ai>.

20. European Parliament. Report with Recommendations to the Commission on Civil Law Rules on Robotics (2015/2103 [INL]). *Committee on Legal Affairs*. 2017.

Retrieved from: http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-8-2017-0005_EN.pdf.

21. Baker, M. *Translating Dissent: Voices from and with the Egyptian Revolution*. Edited by Mona Baker. London, New York : Routledge, 2016. 268 p.

22. Boéri, J. A Narrative Account of the Babels vs. Naumann Controversy: Competing Perspectives on Activism in Conference Interpreting. *Translator*. 2008, Vol.14, No. 1. P. 21–50.

23. Boéri, J. Activism. /*The Routledge Encyclopedia of Translation Studies*, M. Baker, G. Saldanha, (Eds.). London ; New York : Routledge, 2019. P.1-5.

24. Della P., Diani, M. *Social Movements: An Introduction*. Oxford, UK: Blackwell Publishing Ltd, 2006. 352 p.

25. Tymoczko, M. *Translation, Resistance, Activism: Essays on the Role of Translators as Agents of Change*. Amherst, MA : University of Massachusetts Press, 2010. 312 p.